

TEVGER

TEVGER
Kürtçe-Türkçe olarak
iki ayda bir yayınlanır
Adres: Brevia 943/Frejgat.6
114 21 Stockholm/Sweden
Postgiro: 56 13 18-7 Sweden

Yıl: 2, Sayı: 11

Kürdistan Kurtuluş Hareketi Merkez Yayın Organı

Eylül 1990

GÖREV, ULUSAL KURTULUŞU İÇİN KANLI SADDAM DİKTATÖRLÜĞÜNE KARŞI MÜCADELE EDEN KÜRT HALKIYLA DAYANIŞMAYI YÜKSELTMEKTİR

Irak'taki Saddam rejiminin Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesiyle bölgede her an savaşa dönüşebilecek olağanüstü bir gerginlik ortamı doğmuştur. Saddam rejiminin bölgede askeri açıdan büyük bir güç haline gelmesi öteden beri hem Arap devletlerini ve İsrail'i hem de Batılı devletleri tedirgin ediyordu. Aslında Irak'ın böylesine güçlü ve saldırgan bir konuma gelmiş olmasının baş sorumlusu Doğulu ve Batılı büyük devletlerdir. Kimyasal silah üretimine ilişkin teknik ve uzmanlık olanakları dahil, bir milyonluk Irak ordusunu alabildiğine korkunç silahlarla donatanlar, Sovyetler Birliği, Çin, Fransa, Federal Almanya ve diğer Batılı ülkelerdir. Başta ABD

olmak üzere batının tüm hükümetleri İranla sürdürülen sekiz yıllık savaşta, Irak'a ekonomik, teknolojik, parasal ve istihbarata ilişkin her türlü yardımda bulundular. Bunu yaparken de Saddam rejiminin Kürt halkına karşı kimyasal silah kullanmasına, ülkeyi kana bulamasına ve korkunç karanlık bir rejimi işbaşında tutmasına göz yumdular. Ne zamanki rejim onlar ve bölgedeki mütefikleri açısından zaptedilemez konuma geldi, Saddam'a karşı tutum almaya başladılar. Kuveyt'in işgal ve ilhakıyla da rejimi devirmek için harekte geçtiler.

Fakat buradan hareketle Körfez bunalımını salt Irak rejimi ile ABD arasındaki ve hatta esas olarak onlar

arasındaki bir bunalım gibi görmek yanlıştır. Irak rejimi Irak'taki Arap ve Kürt halkı açısından koyu bir diktatörlük rejimi haline gelmiştir. Rejim, halka karşı kimyasal silah da dahil her türlü araç ve yöntemle jenosid uygulayan katil bir rejimdir. Ülkede özgürlük ve yaşam hakkı namına hiçbir güvence kalmamıştır. Öte yandan büyük askeri gücüyle ve işgalci saldırılarıyla bölgenin bütün Arap ve diğer komşu halkları açısından tehlike haline gelmiştir.

Bugünkü bunalımda sorunu ABD ve Irak sorunu gibi göstermek bölge halklarına "sözde anti-emperyalist tutumlar" demagojisiyle, bu korkunç halk düşmanı rejimle işbirliği çağrılarını yapmak gaflettir. Özellikle hiç kimse Halepçe'de cayır cayır yakılan, 4 bini aşkın köyü yerle bir edilen, yerini yurdunu terketmek zorunda bırakılan Kürt halkından Saddam'ı desteklemeyi isteyemez. Kürt halkı, bu bunalımdan önce Saddam rejimine karşı haklı ulusal davası ve yaşam hakkı için dişe diş bir mücadele veriyordu. Bugün bu mücadeleden vazgeçmesi için hiç bir neden yok. Bugün görev Kürt halkının başkalarının yanında yer alması değil, Irak diktatörlük rejimine karşı dünya halklarının, demokrasi güçlerinin Kürtlerle her türlü maddi ve manevi dayanışmada bulunmasıdır.

TEVGER Körfez bunalımı karşısında ABD'nin ya da mütefiklerinin askeri müdahalesinden yana değil, BM'in Irak'a karşı aldığı ekonomik ambargo ve diğer yaptırımları destekliyor. Birleşmiş Milletler'in kararları uygulanırken Türkiye gibi Kürt sorunu dolayısıyla doğrudan taraf olan devletlerin aktif katılımına karşıdır. Bunun yerine sorun karşısında azami tarafsızlığı koruyabilecek ülkelere aktif görevler verilmelidir.

TEVGER ABD'nin askeri müdahalesini çözüm görmediği gibi özellikle Türkiye'nin ABD'nin yanında, savaşa girmesine de kesinlikle karşıdır. Türkiye ile Irak arasında çıkacak bir savaş her iki tarafta Kürdistan topraklarını bir yangın yerine dönüştürecektir. Ayrıca Türkiye bunalımda aktif rol aldıkça Kürdistan sorunun çözümünün önüne geçmekte o oranda önem kazanacaktır. Türkiye bunalımdan uzak tutulduğu oranda Kürt halkının mücadelesi önündeki engeller azalacaktır.

TEVGER Körfez bunalımının ve bölgeyi savaş ocağı gibi tutmakta

devam eden sorunların adil bir çözümü için başta Irak rejimi olmak üzere diğer tüm işgalci ve yabancı güçlerin Kuveyt'ten, Kürdistan'ın tüm parçalarından, Filis-

tin'den ve işgal altındaki diğer Arap topraklarından çekilmesi gerektiğine inanıyor.

22 Ağustos 1990

TEVGER Yürütme Kurulu

IRAK BAAS REJİMİ YIKILMALIDIR

İkram Delen / Ala Rızgari

Irak rejiminin Kuveyt'i işgal etmesi ile, Ortadoğu'da yeniden gündeme gelen sıcak savaş durumu giderek tırmanıyor. Saddam Hüseyin son eylemi ile bardağı taşırdı. Irak'ın dünya petrolünün üçte birinin üretildiği bölgeye yönelmesi, başta batılı devletler olmak üzere birçok ülkenin karşısına dikilmesine neden oldu. Son eylemi

(Devamı 4. sayfada)

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi PSKT Bildirisi:

SADDAM REJİMİ YIKILMALI IRAK'A DEMOKRASİ, KÜRDİSTAN'A ÖZGÜRLÜK!

Irak'ın Kuveyt'i işgali ile Ortadoğu'da gerilim yeniden yükseldi. Tüm bölgeyi kana-ateşe boğacak bir sıcak savaşın patlak vermesi tehlikesi büyüdü. Birleşmiş Milletler Örgütü Irak'a karşı ekonomik ambargo kararı alırken ABD ve İngiltere ile birlikte, diğer bazı ülkeler bölgeye askeri birlikler sevk ediyorlar.

(Devamı 3. sayfada)

'KÖRFEZ KRİZ'İNE NASIL BAKMALI

A. Xalit / KUK-SE

Saddam diktatörü, İran'la savaşında önemli destekçilerinden Kuveyt'i bir kaç saatlik bir askeri operasyonla işgal ve ilhak etti. Kuveyt'in petrol şeyhi, uşağı olduğu ABD'ye kaçmaya bile fırsat bulamadı, Suudi "meslektaşlarına" sığındı. "Savaş" uçaklarını da Suudi Arabistan'a kaçırıldığı söylenmekte.

Dünya petrol üretiminde önemli bir yeri olan Kuveyt'in işgaline başta ABD, batılı emperyalist ülkeler ve Sovyetler Birliği olmak üzere bütün dünya süratle tavır aldı ve tepki gösterdi. Birleşmiş Milletler harekete geçti, Irak'a karşı geniş kapsamlı yaptırımlar kararlaştırıldı.

(Devamı 2. sayfada)

PPKK Genel Sekreteri Serhad Dicle'nin Körfez bunalımı ile ilgili basın açıklaması:

Körfez Bunalımı ve Kürt Ulusal Hareketinin Karşıkaraşıya Bulunduğu Görevler

Irak diktatörlük rejiminin tam da gangsterce bir saldırı sonucunda Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesiyle Orta-Doğu her an patlamaya hazır bir barut fıçısına dönüşmüştür. Irak bu saldırganlığından vazgeçmediği

(Devamı 3. sayfada)

"KÖRFEZ KRİZİN'DE TÜRK DEVLETİNİN ÖNE ÇIKAN HESAPLARI

Selim KEYA
Yekitiya Sosyalist a Kurdistan

Herkesin yakından izlediği gibi, 2 Ağustos'ta Kuveyt'in işgal edildiği saatlerde, sorun, dünya ve bölge ülkelerinin tümü için

(Devamı 2. sayfada)

Türk devletinin öne çıkan hesapları

(Baştarafı 1. sayfada)

stratejik bir sorun haline geldi. Kuveyt sorununun, dünyanın başka bölgelerindeki sorunlardan farklı olarak, aile-acele dünyanın ve bölgenin gündemine girmesi sebepsiz değildi. Petrol bölgesinin işgal edilmesi ve diğer petrol bölgelerinin tehdit ile karşı karşıya kalması, ABD ve diğer Batılı ülkelerin çıkarlarının bam teline dokunulmuş olduğuna işaret ediyordu.

Türk devleti için de, sorun, anında, stratejik bir öneme kavuştu. Kuşkusuz bunun ulusal, uluslararası ve bölgesel bir dizi nedenleri vardır. Birinci neden, Türkiye'nin Ortadoğu ülkelerinden biri olması, bu anlamıyla bölgede ortaya çıkacak kapsamlı bir gelişmenin kendisini doğrudan etkilemesi. Bölge çapında bir gelişme sonucunda, bölgenin statüsünde bir değişikliğin gündeme gelmesiyle birlikte; Kürt unsurunun devreye gireceği ve bundan birçok zarar görecektir devletlerden birinin kendisi olacağı. İkinci neden; başta Kürt sorunundan dolayı stratejik dostu olma karakterini gösteren Irak'ın güçlenmesinden, diğer Arap ülkeleri gibi korkması. Irak rejiminin güçlü bir askeri devlet haline gelmesi sonucu, hegemonyacı ve saldırgan eğiliminden dolayı, bölgede, her zaman hesap dışı statüko tartışmalarını gündeme getireceği endişeleri. Üçüncü neden; Irak'ın Kuveyt'i işgalinden sonra Araplar arasında çıkan çelişkilere yararlanması, bölgede ve müslüman alemi içinde nüfuzunu artırmaya çalışmayı hesaplaması. Bilindiği gibi, 12 Eylül sonrasında, Türklük sentezinin yöneldiği somut alanlardan birinin Ortadoğu bölgesi ve müslüman alemi olduğu bilinmekte. Dördüncü neden; Kuveyt'in işgal edilmesiyle birlikte, başta ABD olmak üzere, Batılı ülkelerin çıkarlarının zedelenmiş olmasından, ve yine bu ülkelerin bölgede geliştirecekleri askeri ve ekonomik tutumlarda Türk devletinin stratejik bir öneme sahip olacağı, bundan çok yönlü yararlanılması için pusuya yatmak gerektiği. Beşinci neden; ABD ve diğer Batılı kapitalist ülkelerin, Irak'ı geriletme için, Kürt unsuruna da "gelişigüzel" ve Türk devletinin hesabına da ters düşecek girişimlerinin önüne geçilmesi. Bunlar başlıca nedenlerdir. Sayılabilecek başka ikincil nedenler de var.

Elbetteki bu perspektiflerin, Türk devleti için, işgalin yapıldığı günlerde tümüyle net olduğunu gösterir veriler yok. Ama, işgalden kısa bir süre sonra, bu perspektiflerin tümü, komple bir biçimde kendisini yansıttı. Türk devleti bu perspektifleri esas alarak tutumunu geliştirmeye başladı. Onun için, bu perspektiflerin nasıl netleştiğine bakmak, Türkiye'nin yerini tayin etmede önemli bir role sahip olacaktır.

Türk devletinin ABD ve diğer Batılı kapitalist ülkelerle ilişkisi hep önemli bir olay olmuştur. Türk devletinin, ABD ile ilişkisi, dünyadaki kamp konumlandırılmasının bir sonucu olarak, özellikle askeri perspektiflerle NATO paketi vasıtasıyla, diğer bir yanı sıra ekonomik yardımın bir sonucu olarak güvenceye bağlanmıştır. Avrupa ile

ilişkiler, Batılılık perspektifinin geliştirilmek istenmesinin ürünü ve hatta kompleksinin sonucu gelişme çizgisi izleyerek; AET'nin oluşmasından sonra ciddi bir boyut olmuştur. Bu anlamıyla, Türk devleti ABD ve diğer Batılı kapitalist ülkelerle olan ilişkilerine özel bir ağırlık vermiştir. NATO üyeliğinde olduğu gibi, AET'nin üyeliği de, Türk devleti için hayati bir sorun olmuştur. Ama son on yıldaki gelişmeler, ABD ve Batılı kapitalist ülkelerin Türk devleti ile ilişkilerinde zayıflıklara ve Türk devletinin önemini azaltması doğrultusunda ibrenin düşmesine tanık olundu. Bu sebepsiz değildi.

Sovyetler Birliği ve ABD arasındaki yumuşama politikası, soğuk savaşın son bulmakta olmasının işaretlerini vermesinden ve sosyalist ülkelerdeki değişimler sonucu da, VARŞOVA Paketi tümünden anlamsız hale gelip dağılırken; NATO, eski askeri önemini yitiren bir kurum olmaya başladı. Dolayısıyla son dönemlerde yapılan NATO ülkeleri dışişleri bakanları toplantısında, NATO'nun, siyasi yönü ağır basan bir kurum olarak yeniden organize edilmesi prensip olarak benimsendi. Böyle olunca, NATO'nun güney kanadında önemli bir yere sahip olan ve soğuk savaşta, Sovyetler Birliği'ne karşı koç başı olarak kullanılan Türk devletinin önemi azaldı. Bu, Türk devletinin ABD ile ilişkilerinin geçmişteki anlamından farklı bir yere geldiğini gösteriyordu. Zaten son zamanlarda, ABD'nin Yunanistan ile stratejik bir savunma anlaşması yapmasıyla sorun daha ciddi bir boyut kazandı. ABD'nin insan hak ve özgürlükleri ve Kürt sorununda Türk devletine yönelttiği itirazlar da işe eklenince, Türk devleti ile ilişkinin boyutunu gösterme yeteneğinde. Bunun için de uzmanlar, Türk devletinin stratejik önemini azaldığına şiddetle vurgu yapıyorlardı. Buna karşılık, Türk devleti yetkilileri ve uzmanları, Türk devletinin öneminden birşey kaybetmediğini dile getiriyorlardı.

12 Eylül sonrasında, Türkiye'de diktatörlüğün, insan hak ve özgürlüklerine demokratik kurum ve kuruluşlara ve Kürt halkına yönelik baskı ve şiddete dayanan uygulamaları bunlara ek olarak Batıcı ekonomik siyasi çıkarlardan dolayı da; Batılı kapitalist ülkeler düzeyinde, Türk devletinin itibarı sarsıldığı gibi, kendi toplulukları içinde yer almaları talebi karşısında, Batılılık normlarını dayatır oldular. Bundan dolayı da, Batılı kapitalist ülkeler ile ilişkilerin zayıflığı da bir gerçektir.

Kuveyt işgali, ABD açısından doğrudan ve Batılı ülkeler açısından dolaylı, bu süreci tersine çevirmeye başladı. Birleşmiş Milletlerin ekonomik ambargo kararından sonra, başta ABD ve İngiltere olmak üzere, bazı Batılı ülkelerin askeri bir müdahaleye hazırlanmakta olması, Türk devletinin önemini ön plana çıkardı. ABD ve Batılı yetkililer hızla ve zaman kayırmadan Türk devlt yetkililerine koştular. Onların bu krizdeki anahtar rolünü ve önemini hatırlatarak; Türk devle-

tinin unutulmakta olan stratejik önemlerini vurguladılar. Bu Türk devletine yeniden güven aşladı.

Türk devlet yetkilileri de o noktadan sonra, komple ve uzun vadeli perspektifleri ve politikalarını oluşturmaya başladılar. Daha önceki satırlarda belirttiğimiz gibi, Araplar ve bölge üzerindeki hesapları da esas alarak; amborgoya hemen evet demedi. Batılı ülkelerin uygulamaya geçmesinden sonra, BM kararını hayata geçireceğini dile getirdi. Bu arada, Irak ile de görüşmelerini kesmedi. İlk günlerde, Irak'lılarla ustaca bazı paydalarda ortaklıkları; görüşme sonrasında Irak'ın Türkiye'den geçmekte olan boru hatlarından birini kapatmakla kendisini gösterdi. ABD ile ilişkilerini geliştirirken, stratejik önemlerini vurgulamaya gayret gösterdiler. ABD'nin Kürt güçlerinden uzak durması için uyarılarda bulundu, bunun için aktif rol oynadı. Üstelik ABD'den ilişki kurmasını istemediği Kürt güçleri, Kuzey Kürdistanlı güçler değil, Güney Kürdistanlı güçler olduğu açık. Bu tutumuyla, Kürdistan sorununda en kapsamlı, geleneksel ve bölgesel bir politika izlediğini vurguluyordu. Bu, aynı zamanda, Irak'a da gerekli sinyali veriyordu.

Türk devletinin bu çabalarında önemli ölçüde başarılı olduğu görülmekte. Çünkü, işgal sonrası günlerde ABD'ye giden güney Kürdistan Cephesi sorumlularından C. Talabani'nin, kendi resmi davetleri sonucu ABD'ye geldiğini, Dışişleri Bakanlığı açıkladı ve aynı zamanda C.Talabani ile resmi görüşmeler yapmayacaklarını da ifade etmekten geri kalmadılar.

Belirli momentlerde, Kürt sorununu gündemleştiren ABD ve Batılı ülkelerin, bugünlerde açık açık Kürt sorunundan bahsetmemeli anlamlı olsa gerek. Ayrıca, Kuveyt'in işgaline karşı bu kadar "yanık" ve üzgün olan, insan hak ve özgürlükleri kavramlarını dillerinden düşürmeyen ABD ve Batılı ülkelerin, Kürdistan'ın dört devlet tarafından işgal edilmesini görmemeleri, çıkarlarının gereği olmasından başka ne anlama gelebilir ki?

Hatta ABD uzmanları ve CIA yetkilileri, "soğuk savaş"ın genelde son bulmasına rağmen, bölgesel çapta çatışmaların devam edeceği bilinciyle; Ortadoğu'nun bölgesel çatışmaların en yoğunluklu bölgelerden biri olduğunu açıklıyorlar. Bu saptamayı yapınca, tedbirinin geliştirilmesi gerekir. Bunun için de, Türk devletinin stratejik önemini, "bellek unutkanlığından" kurtulmuş bir halde açıkça dile getiriyorlar. Buradan hareketle, önümüzdeki günlerde yeni ilişkiler ve yapılanmalara gidecekleri kaçınılmazdı. Türk devleti de bunun farkındadır.

ABD ve NATO ülkeleri için, bölgede çıkacak bir savaşta, hem hava saldırıları -ki güçlü NATO üslerinden dolayı- ve hem de kara saldırısı açısından, Türk devletinin stratejik bir önemde olduğu biliniyor. Bunun için de, Türk devletine maddi ve politik hiçbir destek vermekten çekinmiyorlar.

Türk devleti de, bunları çok çok aşan, bölge statüsünün değişmemesi ya da değişmesi halinde yeni statükonun tayininde kendilerinin belirleyici söz sahibi olmaları için, savaşı hayati bir sorun olarak saptamış durumdadılar.

Ama, Türk devleti zayıf bir istek olarak da savaş çıkmasını istemiyor. Savaşız bile sorun çözümlense, Türk devleti eski önemini kazanmış durumda ve buna yeni kazançlarda ekleyerek defteri kapatacak.

Türk Irak düzleminde iktidar değişikliği gündemleştiği zaman, BAAS'ın iktidarda kalmasını, ama Saddam'ın gitmesini Kürt unsuruna açısından güvenceli kabul ediyor. Çünkü, Türk devleti yetkililerine göre "Baas yönetimi döneminde ulusal çatışmalara karşı başarılı olduğu", yani Kürt sorununun bastırıldığı görüşü egemen.

Ama savaş olması halinde, dışında kalmasının kendi çıkarlarıyla çatışma göstereceğini kesin bir biçimde saptamış görünüyor. Türk devleti uzmanları da bugünden, bu konuda akıl hocalığı yapıyorlar. Gelecek bir statüko tayini anlaşmasında "Türk devleti aktif taraf olmalıdır" diye Altınur Kılıç akıl verirken, savaşa girmeden bunun olamayacağını çok iyi biliyor.

Türk devletinin savaşa girmesi demek, savaşın "Irak'ın Kuzeyinde", "Türkiye'nin Doğu ve Güney-

doğu"sunda cereyan etmesi demektir. Bu bölge de, Kürtlerin ülkesi Kürdistan'dır. Bunun doğrudan sonucu olarak, ülkemiz, halkımızın çıkarlarını gözetmeyen haksız bir savaş sonucu tahrip olacak ve halkımız yokedilecektir: Hem de kimyasal silahlar sonucu. Halepçe'de kimyasal silahların gazabına uğramış bir halk olarak, bunun ne anlama geleceğini, en iyi Kürt halkı, Kürt insanı bilmektedir.

Onun için, Türk devletinin savaşa girmemesi için mücadeleyi yükseltelim. Kuveyt sorununun ekonomik ambargo sonucu çözümlenmesi, bölgesel bir savaşın çıkmasını en büyük hedeflerimiz arasındadır. Bölgemizde tüm çatışmaların son bulması ve savaşların nedenlerinin ortadan kalkması için: Bütün işgalci güçlerin Ortadoğu halklarının ülkesinden çıkması gerekir. Bunun için, Türk, İran, Irak ve Suriye devletlerinin ülkemizden çıkmasını istiyoruz. İsrail'in işgal ettiği topraklardan ve Türk devletinin Kıbrıs'tan çekilmesini gerekliliğini dile getiriyoruz.

Körfez krizine nasıl bakmalı

KUK-SE

(Baştarafı 1. sayfada)

Tarafların ortak gerekçesi Küveyt'in işgali ve ilhakıdır ve dünya bunu "kabul edilemez" sayıyor. Halbuki Kürdistan, aynı dünyanın gözleri önünde dört parçaya bölünmüş ve paylaşılmış bulunuyor ve görmezlikten geliyor.

Irak diktatörünün düşmanlarının çoğalmış olması, Saddam'a karşı mücadelelerinde Kürtler açısından olumlu bir ortam yaratıyor. Emperyalistler ve genel olarak dünyanın büyük güçleri, kendi çıkarları sözkonusu olunca tutum alıyor. Diğer yandan Kürt halkına uygulanan jenoside varan baskılar karşısında kayıtsız kalıyor, hatta, destek sağlıyor ve Saddam'ın suç ortağı durumuna düşüyor. Yurtsever hareket bunu bir yere not düşmelidir.

Tarih, Emperyalistlerin ve sömürgeci usaklarının Kürt Halk'ına kiralık katil gözleriyle baktıklarını, her zaman kendi gerici çıkarlarına alet etmek istediklerini ispatlamıştır. Kürt'ler bunu bilmek zorundalar. Diğer yandan, Kürt'ler, başka güçlerle farklı nedenlerden dolayı Saddam'ı karşıya almış bulunuyorlar. Kürt'lerin, Küveyt'in petrol zengini Emir'lerini, emperyalizmin bu has usaklarını ve ajanlarını savunmak gibi bir sorunları yoktur. ABD, kendi emperyalist çıkarları, Kürt'ler ise ulusal demokratik hakları için tavır alıyorlar. Türkiye'ye gelince; O, ekonomik çıkar sağlamak ve Kürt halk'ının doğabilecek fırsatlardan yararlanmasını önünü almak için tavır alıyor. Yani Türkiye Saddam'a gidici gözle bakıyor ve Saddam'dan sonraki Irak'la ilgili hesaplar yapıyor. Demek oluyor ki, Türkiye, bir yerde de Kürt Halk'ına olan derin düşmanlığı nedeniyle Kürtlerin diğer azıllı düşmanına karşı tavır alıyor. Hemen eklemek lazım ki, Türkiye'nin emperyalist efendileriyle uyum içinde tavır almasının Kürt halk'ı açısından ayrıca önemli bulunuyor. Türkiye, işgali altında tuttuğu Kürdistan'ın

küzey kesiminde yoğun bir askeri faaliyette bulunuyor. Malatya, Diyarbakır, Batman vb. hava alanları askeri amaçlarla kullanılıyor. Irak'la girişilecek bir savaşta Türk devlet'inin emperyalizme olan usaklığının ceremesini sömürgeci sınırların iki yakasındaki Kürdistan'ın halkı çekecektir. Bu nedenle Kürdistan'ı savaş alanı olmaktan korumak gibi bir görev de bulunuyor.

Kürt'lerin, Saddam'a karşı mücadelelerini sürdürürlerken emperyalizm ve bölgedeki usaklarıyla aynı konuma düşecekleri gibi bir kaygı taşımamaları gerekiyor.

Kimileri, "emperyalizm ile karşı karşıya gelmiş" olan Saddam'a karşı mücadele etmek, emperyalizm ile işbirliği anlamına gelir diye düşünebilir. Kürtler açısından bu, tam bir saçmalaktır. Bu, başka kölecilerle dalaşmasında, bir kölenin, kendi efendisine arka çıkmasına benziyor. Bu, köle'nin köleliği kabullenmesi ve köle olmaya layık olması anlamına geliyor. Saddam gibi sömürgeci ve ırkçı bir diktatörün ve Kürdistan'ı parçalayıp ve paylaşmış hiç bir devlet'in Kürtler tarafından, hiç bir koşul altında, hiç kimseye karşı, vevlki bu, emperyalizm bile olsa desteklenmesi doğru, devrimci bir tutum değildir. Kürt halk'ını kölelik zincirlerine bağlamış zorbaların başka zorbalarla dalaşmasında taraf olmak ve zorbalarından birinden yana olmak gibi bir zorunluluk yoktur. Devrimci tutum bütün zorbalara karşı olmak, it dalaşından, irademizin dışında gelişen olaylardan ve doğacak fırsatlardan kendi devrimci amaçlarımız için ustaca yararlanmasını bilmektir.

Dikkatle üzerinde durulması gereken bir nokta da; başkalarının çıkarlarına alet olmamak, devrimci mücadelenin ve Kürt halk'ının çıkarlarını gözetmek ve bölge halk'ları ve ilerici güçleriyle bu temelde devrimci dayanışma ilişkileri içersine girmek ve geliştirmektir.

Körfez bunalımı..

PPKK

(Baştarafı 1. sayfada)

taktirde, bütün dünyayı sarsacak uluslararası bir savaşın çıkması kaçınılmaz görünüyor.

Ortaya çıkan bunalımın ve heran olasılığı artan savaşın baş sorumlusu, Orta-Doğu'nun en aşağılık halk düşmanı rejimlerinin başında gelen Saddam diktatörlüğüdür. Buna karşın başta ABD olmak üzere Batı'nın gerici hükümetlerinin Saddam rejiminin saldırganlığı karşısında, ulusların egemenlik hakları, insanlık, barış ve adalet üzerine yaygara koparmaları en hafif deyimle riyakarlardır. Herşeyden önce böylesine halk düşmanı saldırgan bir rejimi ortaya çıkaranlar, Saddam'a canavarca davranma güç, olanak ve cesaretini verenler, ABD, Sovyetler Birliği, Çin, Fransa, İngiltere, Federal Almanya ve Doğu ile Batı'nın diğer güçlü devletleridir. İran-İrak savaşı boyunca ve ondan sonra gelen dönemde bu hükümetler, Saddam'ın oluk oluk döktüğü kana göz yumarak Irak'a her türlü desteği verdiler. Bir milyonluk Irak ordusunu kimyasal silahlar başta olmak üzere her türlü silahla donatanlar, Sovyetler Birliği, Çin, Fransa ve Almanya'dır. ABD ve diğer Avrupa hükümetleri, Irak'a para, teknoloji, ticaret ve istihbarat alanında oldukça cömert davrandılar. Rejim Halepçe'de olduğu gibi Kürt halkını kimyasal silahlarla katlettiğinde, dört bin yerleşim alanını harabeye çevirdiğinde bu hükümetler, Irak'a karşı hiçbir yaptırım uygulamadıkları gibi rejimin kanlı ve kirli işlerine göz yumdular. Bütün bunlardan güç ve cesaret alan Saddam, saldırganlığını bugünkü boyutlara turandırdı.

Bugün de Batılı ve Doğulu hükümetler Irak rejimine karşı çıkarılacak ne yazık ki ulusların egemenlik hakları, barış ve güvenlik açısından değil, bölgedeki bencil çıkarları açısından soruna yaklaşıyorlar. Fakat şu ya da bu devletin Körfez bunalımına bakış açısı ne olursa olsun, bölge halklarının, devrimci ve yurtsever güçlerin kanlı Saddam rejiminin yanında yeralmaları için bir gerekçe olamaz, olmamalıdır. Hele hele hiç kimse Kürt halkından şu ya da bu devlete karşı Saddam rejimini desteklemesini isteyemez.

Kürdistan halkı, Körfez bunalımından çok önce haklı ulusal davası ve yaşam hakkı uğruna Saddam rejimine karşı savaş vermekteydi. Bu savaşından vazgeçmesi için ortada hiçbir neden yok. Saddam'ın Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesiyle bölge ve dünya ülkeleri açısından tehlike büyük boyutlara ulaşmışsa, bu, Kürdistan halkının Saddam rejimine karşı savaşmakta ne kadar haklı olduğunu kafalara vura vura bir kez daha açığa çıkarmıştır. Böylesi bir durum Kürt halkının yeni bunalım karşısında başkalarının yanında yeralmamasını değil, başkalarının Kürdistan halkının haklı davasının yanında yeralmamasını, maddi ve manevi olarak desteklemesini gerektirir. Elbette ki Kürt halkı böylesi bir desteği gerici ve çıkarıcı hükümetlerden değil, öncelikle bütün ülkelerin halklarından ve demokratik güçlerinden bekliyor.

PPKK, hem Körfez bunalımının son bulması hem de Orta-Doğu'nun diğer sorunlarının çözümü, kalıcı ve adil bir barışın sağlanması için, Kuveyt dahil Kürdistan'ın tüm parçalarından, Filistin'den ve işgal altındaki diğer Arap topraklarından

işgalci güçlerin koşulsuz ve derhal çekilmeleri ve bu ülkelerin bağımsızlık ve egemenlik haklarının tanınması gerektiğine inanıyor.

PPKK, başta ABD olmak üzere diğer ülkelerin kendi başlarına bölgeye asker çıkarmalarının ve Irak'a karşı bir savaş başlatmalarının sorunu çözebileceği inancında değil. Buna karşın BM'nin Irak'a karşı uyguladığı ekonomik ambargoyu ve diğer yaptırımları destekliyor. Şu ya da bu ülkenin askeri birliklerinin yerine BM'e bağlı uluslararası ortak bir askeri gücün bölgede yerleştirilmesi ve gerekli yaptırımların bu güç aracılığıyla uygulanması en sağlıklı çözüm olacaktır.

Böylesi bir askeri gücün bileşimine Türkiye gibi Kürt sorunu dolayısıyla bunalımda doğrudan taraf olan devletlerin askerlerinin alınmaması ve sorunda azami tarafsızlığı gösterebilecek ülkelerden askerlere yer verilmesi gerekir.

PPKK, bölgede bir ABD askeri müdahalesine karşı olduğu gibi, Türkiye'nin onun ya da Irak'ın yanında savaşa girmesine kesinlikle karşı çıkılması gerektiği inancındadır. Türk hükümetinin bir savaşa girişme planlarını bozmak için Türkiye ve Kürdistanlı demokrasi güçlerine, sağduyu sahibi çevrelere büyük görev düşüyor. Kürdistan halkının özellikle böylesi bir savaşa karşı aktif tutum alması hayati öneme sahiptir. Türkiye ile Irak arasında çıkacak bir savaşta her iki tarafta da Kürdistan'ın mezbahaya dönüreceğini bilmek için kahin olmaya gerek yok. Ayrıca Türkiye, Körfez bunalımında aktif rol aldığı oranda hem Irak Kürdistanı'nda hem de Kürdistan'ın diğer parçalarında Kürt ulusal sorununun çözümünü engellemekte bu konuda bölgeyle ilgilenen ülkelerle pazarlık gücünü artırmada daha fazla olanaklara kavuşabilecektir. Türkiye, Körfez bunalımından uzak tutulduğu oranda Kürdistan halkı kazançlı çıkacaktır.

Körfez bunalımı Irak Kürdistan'ı ulusal güçlerini çok somut ve acil görevlerle karşı karşıya getirmiştir. En başta biran önce toparlanıp Irak diktatörlük rejimine karşı silahlı mücadeleyi yükselten ama kesinlikle onunla yetinmeyen, çok yönlü ulusal bir başkaldırı ve savaşı örgütlemek görevi geliyor. Elbette acil olan Saddam rejiminin yıkılmasıdır. Fakat Kürt ulusal hareketi bunu aşan çok somut bir demokrasi ve ulusal haklar programını benimsemelidir. Bugüne kadar Irak Kürdistan'ı ulusal hareketi "Irak'a Demokrasi ve Kürdistan'a Otonomi" sloganını yükseltip durdu. Ama artık sorun slogancılığı aşıyor. Batılı hükümetlerin asıl amacı Saddam rejimini devirip zayıf bir iktidarı işbaşına getirmektir. Oysa Kürdistan halkı için aslanan, Saddam diktatörlüğünün devrilmesi, bunun yerine, Arap ve Kürt ulusunun eşit hak ve olanaklarla egemenlik haklarını kullanabilecekleri demokratik bir rejimin kurulmasıdır. Bağdat'daki merkezi otoritenin güçlenmesine bütün iktidarı tek başına ve sorumsuzca elinde tutmasına olanak veren işleyiş son verilmeli, iktidarın güç ve olanakları Arap ve Kürt halkı arasında paylaşılmalıdır. BAAS Partisini devlet partisi haline getiren, orduyu, polisi, yargı ve yürütmeyi ve diğer

bürokratik mekanizmayı tamamıyla BAAS partisinin tapulu malı haline getiren işleyiş parçalayacak, çok partili parlamenter bir hukuk devleti olmayı, yargı, yürütme ve yasamanın ayrılığı prensiplerini oturtacak, bütün ekonomik, siyasal ve sosyal temel hak ve özgürlükleri güvence altına alacak bir demokrasi ve ulusal haklar programı geliştirilmelidir. Irak'ta kurulacak böylesi bir demokrasi rejimi Bağdat'daki hükümeti "dediği dedi" bir yönetim olmaktan çıkaracağı için hem Kürdistan halkının ulusal hakları güvence altına alınabilecek hem de komşularına saldırma emelleri olabilecek ve bölgede hegemonyacılık politikası güdebilecek bir hükümetin bir daha ortaya çıkmasının önüne geçebilecektir.

Böylesi bir program, hem dünya demokratik kamuoyunun ve hükümetlerin desteğini alabilir, hem de Saddam diktatörlüğünün yarattığı tehlikeleri açıkça gören Arap ülkelerince(kendi güvenlikleri nedeniyle) onay ve destek bulabilir.

Bütün parçalardaki Kürt ulusal hareketlerinin karşı karşıya oldukları bir görev daha var. O da bu bunalım dolayısıyla bölgenin ne denli istikrarsız ve tehlikeli temeller üzerinde inşa edilmiş olduğunu gören dünya kamuoyuna bu tehlikeyi berteraf emede bütün parçalardaki Kürt ulusal hareketinin barındırdığı devrimci ve demokratik potansiyeli göstermektir. Çünkü tehlikeli boyutlara ulaşan bugünkü bunalımın temelinde olduğu gibi, dün ortaya çıkan ve yarın çıkacak olan bunalım ve hatta savaşların temelinde, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Orta-Doğu haritasını biçimlendiren emperyalist anlaşmalar, en başta da Kürdistan'ı dört devlet arasında paylaşan ve onu boyunduruk altına sokan emperyalist Lozan Antlaşması'dır. Bütün dünya halkları, hükümetler, ulusal ve uluslararası kuruluşlar şu gerçeği taktik hesapların ötesinde kavramak zorundadırlar. Bölgede Kürt ulusu bağımsızlığına kavuşmadıkça, bağımsız egemen bir Kürdistan kurulmadıkça, Orta-Doğu dengesinin ayakları buzdan dayanaklar üzerinde oturtulmuş demektir. Bugün Kürdistan'ı boyunduruk altında tutma olanak ve gücü olmasaydı Saddam böylesi bir saldırganlığa başvurma gücünü kendinden bulamazdı. İran da aynı şekilde yayılmacılık ve kendi rejimini ihraç etme heveslerine kapılamaz, Türkiye Balkanlar'dan Orta Asya'ya dek uzanabilecek bir Türk nüfuzunun peşinde koşamazdı. Bölgede kurulacak bağımsız bir Kürdistan, güvenlik ve istikrarın en sağlam taşlarından biri olacak, hegemonyacılık ve saldırganlık peşinde koşanların emellerini kursaklarında bırakacaktır. Bağımsız Kürdistan buna karşın bölgede adil ve kalıcı bir barış ve güvenliğe, özgürlük ve refaha gereksinim duyan Arap, Fars ve Türk halklarının çıkarlarıyla da tamamiyle çakışacaktır.

Bırakalım bağımsız bir Kürdistan'ı, bugün her parçadaki Kürt ulusal hareketinin varlık ve güçlüğü o ülkelerdeki demokrasi savaşınının ve genel olarak bölgenin, dolayısıyla da tüm dünyanın barış ve güvenliği için ciddi bir rol oynamaktadır. Irak Kürdistanı'nda güçlü bir ulusal hareket olsaydı, Saddam böylesine pervasızca Kuveyt'te saldıramaz ve bütün bölgeye tehditler savuramazdı. Bu da

bütün parçalardaki Kürt hareketini maddi ve manevi olarak desteklemenin hem bölge hem de dünya ilerici ve demokratik güçleri açısından ne denli hayati bir önemde

Irak'a Demokrasi Kürdistan'a Özgürlük

PSKT

(Baştarafı 1. sayfada)

Saddam diktatörlüğünün yıllardır saldırgan, yayılmacı, şoven bir politika izlediği açık. Bu politika Irak'la İran'ın yıkımına, yüzbinlerce insanın ölümüne, sakat kalmasına yol açan sekiz yıllık savaşın baş nedenlerinden biridir. Irak'ın Arap ve Kürt halkı yıllardır onun kanlı diktatörlüğü altında eziliyor. Bu kanlı rejim, özgürlüğü için direnen Irak Kürdistanı halkımıza karşı bir yoketme savaşı yürütüyor. O, son olarak 1988 yazında Halepçe'de ve Kürdistan'ın daha birçok yerinde kimyasal silahlar kullandı, kitle kırımına girişti. Daha sonra ise binlerce köy ve kasabayı yerle bir ederek Kürdistan'ın büyük bir bölümünü boşalttı.

Ama ne ilginçtir ki bunca cinayetler karşısında susanlar, ya da ciddi bir tepki göstermeyenler, Saddam'ın katillliğini, saldırganlığını, şimdi o, körfezdeki petrol zengini şeyh ve krallıkları tehdit edince keşfettiler. Halepçe'de zehirlenen çocuklar ve kadınlar, zindanlarda katledilen insanlar şimdi gündeme geliyor.

Batılılar, insan hakları, ulusların egemenliği üzerine dünyanın gürültüsünü koparıyorlar. Ne var ki bunca gürültü, savaş hazırlığı insan hakları için değil, onların çıkarları tehlikeye girdiği içindir.

Bölgedeki dünkü ve bugünkü savaş ocakları, çatışmalar; Lübnan, Filistin, Kürdistan sorunu ve ötekiler, en başta onların geçmişteki ve aynı zamanda bugünkü sömürgeci ve emperyalist politikalarının ürünüdür. Bizzat Saddam bile önemli derecede onların eseridir. Irak-İran savaşını onlar kıskırttılar. Bu savaş boyunca iki tarafa da silah satmakta yarışa girdiler. Özellikle Irak'ın ileri derecede militarize edilmesi, Irak ordusunun kimyasal silahlarla, uzun menzilli füzelerle donatılması onların eseridir. Batılı şirketler, Almanlar, Fransızlar ve ötekiler, doymak bilmez bir kar tutkusuyla bu kitlesel kırım araçlarına ait teknolojiyi bile satmaktan geri kalmadılar. Şimdi onların Saddam'ın bir milyonluk iyi donanımlı ordusundan, bin kilometre menzilli füzelerden, kimyasal ve biyolojik silahlardan şikayet etmeye hakları var mı?

Ancak kar hırsıyla, bölge uluslarını birbirine düşüren, çatıştıran, onların ulusal kaynaklarını silahlanmaya yönelten emperyalist güçler, bu ülkelerde besleyip büyüttükleri militarizmin ve şovenizmin dönüp kendilerini de vurabileceğini herhalde hesaplayamadılar.

Şimdi Saddam'ın saldırı ve tehditlerine hedef olan Kuveyt Şeyhi, Suudi Arabistan kralı ve öteki gerici Arap rejimleri de, sekiz yıllık Irak-İran savaşı sırasında, özellikle Humeyni'nin islam radikalizminden duydukları korkuyla Irak'ı desteklediler ve onun militarize olmasında önemli bir rol oynadılar. Saddam, bu küçük boy Hitler, aynı zamanda onların eseridir.

Saddam, hiç kuşkusuz, pervasız bir katil, bir şoven ve saldırgandır.

oduğunu gösteriyor. Öylese Kürt ulusal hareketiyle her türlü dayanışma, taktik hesapların, dar bencil çıkarların ötesinde tarihi ve stratejik bir görevdir.

O, elindeki milyonluk orduyla bir aç kurt gibi sağa sola saldırmaya devam ediyor. Bu saldırgan ve militarist gücün bölge halklarına barış ya da özgürlük getirmesini kimse bekleyemez. Ama o şimdi, aynı zamanda kendisini besleyip büyütmüş olan emperyalistleri, onların bölgedeki işbirlikçisi olan Arap rejimlerini de tehdit ediyor. Ancak bölge halklarının ve tüm ilerici insanların, emperyalistlerin ve bölgedeki çağdışı rejimlerin tehlikeye giren çıkarları ve tahtları yüzünden endişe etmeleri için ise bir neden yoktur.

ABD, Irak'a karşı NATO'yu harekete geçirmek, özellikle bu işte Türkiye'yi kullanmak için yoğun çaba harcıyor. Türkiye'nin işbirlikçi ve uşak yönetiminin ise teklif edilecek dolarların çekiciliği karşısında böylesi bir maceraya sürüklenmesi şaşırtıcı olmaz. O, daha şimdiden bu işin pazarlığını yapıyor. Türkiye'nin bir silahlı harekete yataklık etmesi halinde ise, Kürdistan savaş alanı olacaktır. Bunda ne Türk ne de Kürt halkının hiçbir çıkarı yoktur. Emperyalizmin ve bölgedeki işbirlikçilerinin çıkarı için Türk ve Kürt emekçilerinin cepheye sürülmesine, Kürdistan'ın bir savaş alanı olmasına hayır.

Batılı ülkelerin kendi çıkarları için bölgede girişecekleri bir askeri eylemin de bölge halklarına barış ve özgürlük getirmesi mümkün değildir. Biz, dünyanın başka yörelerinde olduğu gibi bu olayda da, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün etkin kılınmasından yanayız. BM Örgütü'nün son kararlarına uluslararası düzeyde uyulursa Irak diktatörü uzun süre dayanamayacaktır. Örgüt yetki ve yaptırım olanağı bakımından daha da donatılmalı.

Saddam diktatörlüğünün yıkılması ve yerine serbest seçimlere dayanan, demokratik bir yönetimin kurulması, elbet, tüm bölge halklarının yararına olduğu kadar, en başta Irak'ın Arap ve Kürt halklarının yararınıdır. Diktatörlük, giriştiği son macera ile neredeyse tüm dünyayı karşısına almış, fena halde sıkışmıştır. Durumda beklenmedik bir değişme olmazsa, kısa süre sonra, içine düştüğü bunalımın derinleşmesiyle rejimin tam bir çöküntüye gitmesi şaşırtıcı olmaz. Irak'ın Arap ve Kürt halkları bu uygun tarihi fırsatı değerlendirip bu zorba rejime öldürücü darbeyi vurmali ve ülkede demokratik bir yönetim oluşturmak için elele vermelidirler. Böyle bir durum da Kürt halkının kendi meşru haklarına kavuşması için de olanaklar artacaktır. Bunun için aynı zamanda Kürt ulusal güçlerinin kendi aralarındaki birliği ve dayanışmayı koruyup güçlendirmelerine gerek vardır.

*Saddam rejimi yıkılmalı; Irak'a demokrasi, Kürdistan'a özgürlük!

* NATO'nun savaş girişimlerine hayır; ülkemiz bir kez daha savaş alanı olmasın!

Ağustos 1990

Diyarbakır İnsan Hakları Derneği Başkanı Hatip Dicle: "İnsan Haklarına Saygı Değil, Keyfilik Egemen"

Diyarbakır İnsan Hakları Derneği Başkanı Hatip Dicle, Türk ordusunun geçtiğimiz ayda Siirt ve Batman'ın kırsal yörelerinde giriştiği operasyonlarla ilgili olarak 2 Ağustos 1990'da basına bir açıklama yaptı. Yöredeki zorbalıkları dile getiren açıklama şöyle:

28 Temmuz 1990 tarihinde Batman ili Gercüş ilçesine bağlı Ardıçlı (Acip) ve Yayladüzü (Gundık) köylerinde, devlet güvenlik güçlerince yoğun insan hakları ihlallerinin gerçekleştirildiği haberi üzerine, Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Nazdar Yeşil ve Hukuk Komisyonu üyesi Av. Hüsnüye Ölmez başkanlığında bir heyet oluşturularak adı geçen köylerde incelemelerde bulunulmuştur. Heyetin tespitlerine göre:

a) Yayladüzü (Gundık) köyü yakınlarındaki bir

olay gerekçe gösterilerek 28.7.1990 tarihinde devlet güvenlik güçlerince köye yapılan operasyonda tüm köylüler erkek ve kadınlar olmak üzere ayrı ayrı yerlerde toplatılarak sabahtan akşama kadar güneşin altında bekletilmiş, ayrıca erkekler en kaba işkencelerden geçirilmiş ve köylülerin köyü hemen terk etmelerini, aksi halde köyün bombalanacağı tehdidini yapmışlardı. Heyet köye girdiğinde köyün tamamen boş olduğunu tespit etmiş, o anda evinde bulunan tek bir köylü kadınla görüşme olanağını bulabilmiştir. Bu köylü kadının heyetle karşılaştığında; "Siz hükümet adamı mısınız? Ne olur söyleyin köy bombalanacak mı?" diyerek, korku ve endişe içinde yönelttiği bu soru bile, olayın boyutunu açıklar niteliktedir. Heyet, köyde

yaptığı araştırmada, bütün evlerde eşyaların darmadağın edildiğini, yağmelandığını, evlerin kapılarının açık ve sahipsiz olduğunu, köyün geçim kaynağı olan bostanların ise bakımsız kaldığından dolayı sarardığını, köylülerin en yakın il olan Batman'a göç ettiklerini tespit etmiştir.

b) Aynı yöredeki Dirêfe köylüleri de heyete, köye operasyon düzenleyen güvenlik güçlerince işkenceye tabi tutulduklarını, geçim koşullarının çok zor olduğunu, köylerinde içme suyuna dahi sahip olmadıklarını belirterek açıkça göçe zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

c) Heyet, aynı yöredeki Ardıçlı (Acip) köyünde de araştırmalar yapmıştır. İncelemelere göre köy Muhtarı Nuri Erin, köye operasyon düzenleyen devlet güvenlik

güçlerince göz altına alınmış, uğradığı işkencelerden dolayı serbest bırakıldıktan sonra, bir süre Batman Devlet Hastahanesinde tedavi görmüştür. Aynı köyde ikamet eden yaşlı Cemil Ekmen'in ise köyde dövülerek iki dişi kırılmış ve nereye götürüldüğü bilinmediğinden hayatından endişe edildiği, köylülerce ifade edilmiştir. Evinin etrafı abluka altında olduğundan muhtarla görüşme sağlanamamış, olaylarla ilgileri oldukları gerekçesiyle, Batman'da aralarında derneğimiz üyesi M.Emin Ekinci'nin de olduğu bir çok kişinin gözaltına alındığı, heyetimizce tespit edilmiştir.

Tüm bu uygulamalar, 424 ve 425 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamelerle halka karşı başlatılan, hukuk dışı baskı ve yıldırma

politikalarının en açık bir örneğidir. Köyün yakınında olay olduğu gerekçesiyle köylülerin potansiyel suçlu muamelesiyle, bu tür insanlık dışı baskı ve işkencelere tabi tutulmaları, köylerinden göçe zorlanmaları, bölgenin kırsal kesimlerinde yasaların ve insan haklarına saygının değil, kefilik egemen olduğunun göstergeleridir. Bu tür zulüm uygulamalarının bölgede barışa, kardeşliğe ve huzura hizmet etmeyeceği, tam aksine siyasi gerilimi arttıracığı artık herkesçe bilinmelidir.

Temel hak ve özgürlüklerin en kaba bir tarzda çiğnendiği bu insan hakları ihlalleri dizisini şiddetle kınıyor, yetkilileri uyarıyor ve demokratik kamuoyunu basın aracılığıyla duyarlı olmaya çağırıyorum.

Irak Baas Rejimi Yıkılmalıdır

Ala Rızgari

(Baştarafı 1. sayfada)

ile yalnız küçük bir devletin varlığına kastettiği için değil, birçok devletin çıkarlarına aykırı bir eyleme giriştiği için, birden bire Saddam rejiminin diktatörlüğü, za-limliği kan dökücülüğü keşfedildi. Dünya basınının çoğunluğunda şimdi Saddam'dan bahsedilirken isminin önüne diktatör kelimesi konulmadan geçilmiyor.

Birleşmiş Milletler'in Irak'a ambargo kararı, devrik Kuveyt yönetimi ve saldırının kendisine de yönelmesinden korkan Suudi Arabistan'ın çağrısı ile ABD bölgeye askeri güç yığmaya başladı. Diğer bazı bitli devletler de körfez bölgesine askeri güç göndermeye başladılar. Son eylemi ile birlikte artık kendileri için de bir tehlike olmaya başlayan Irak rejiminin devrilmesi gerektiği inancı büyük devletler için bir karar haline dönüşme sürecine girmiş bulunuyor. Buna karşılık Saddam yönetimi bir yandan "anti emperyalistlik" ve "islam birliği" çağrılarını yaparken diğer yandan ülkesinde bulunan sivil yabancıları rehine alarak kullanmayı ve kimyasal silahlarla çevreyi tehdit etmeyi sürdürüyor. Irak rejiminin gözü dünmüş uzlaşmaz tutumu, başta ABD olmak üzere diğer

büyük devletlerin buna karşı ısrarlı tavrı (en azından şimdi öyle görünüyor) bir savaşı kaçınılmaz hale getiriyor. Sonuçları ne olursa olsun yeni bir savaş bölge halkları için yeni yıkım ve acılar olacaktır. Ama gelinen durumda işin diğer bir yanı vardır; Bu bölgede yıllardır yıkım ve acılara neden olan bir diktatör rejimle onun dünkü destekçileri ve yaratıcıları karşı karşıya gelmiş bulunuyor. Yalnızca bu durum savaşın çapının genişliği açısından bir değişikliği gündeme getiriyor. Yoksa gerici Saddam rejimine karşı zaten yıllardır var olan bir savaş vardı. Ve yine yıllardır Irak rejimi bölgede kan dökücülüğünü devam ettiriyor. Kürt halkı ile Saddam rejimi arasındaki savaş yıllardır aralıksız sürüyor. Eğer Kürt halk hareketi bugün ezik, güçsüz duruma düşmüş ise bunun başlıca nedeni bugün Saddam'a tavrı alan devletlerin hepsinin dün Saddam rejimini desteklemiş olmalarıdır.

Bugün eğer birçok devlet Baas rejiminin insanlık dışı karakterini teslim ediyor ve ona karşı duruyorsa bu Kürt halkının mücadelesinin haklılığını gösteriyor. Ve yine bu, desteklenmesi gerekenlerin Kürtler olduğunu gösteriyor.

Saddam rejimi elindeki ordu ve

modern silahlarla birden bire ortaya çıkmadı. O yıllardır süper devletler tarafından korunup beslenerek bu hale getirildi. 1975 yılında Qaladizê ve çevresi Sovyetler Birliğinin verdiği uçak ve napalm bombaları ile yıkılıp yıkılırken Baas rejimi "anti emperyalist" ve "sosyalist" olduğu için korundu. 1980'lerde Irak İran'a saldırırken Sovyetler Birliği, ABD ve Fransa tarafından 'bölge istikrarını koruduğu' için desteklendi korundu. 1988'de binlerce insan Halepçe'de kimyasal silahlarla yok edilirken aynı devletler 'savaş halidir' diye Baas rejiminin ayakta kalması için yardımlarını esirgemediler. Ama şimdi Saddam çizmeyi aştığı için artık onların da bu rejime tahammülü kalmadı.

Saddam rejimi şimdi değil, yıllar önce insanlık dışı bir rejim olarak ilan edilmeli ve mahkum edilmeliydi. Geç de olsa bugün dünyanın bu rejime tavrı alması (bunlar onun dünkü destekçileri de olsa, veya kendi emperyalist emelleri için de olsa) olumlu ve yararlanması gereken bir gelişmedir. Bir defa Baas rejiminin yıkılması gerektiğini yıllardır söyleyen Kürt ve Irak Arap halklarının kendisidir. Yıllardır Arap ve Kürt halkına; gerek yaptığı haksız savaşlarla ve gerekse uyguladığı diktatörel baskıcı rejimle onbinlerce kurban verdiren bu rejimin yaşatılmaması gerekir. Kanlı Baas rejiminin bizzat kendi destekçileri ve koruyucuları tarafından yıkılması, aynı zamanda sırtını emperyalistlere dayayarak işgal ve sömürgeciliklerini

sürdüren Türkiye gibi ırkçı diktatör devletlere de bir ibret dersi olacaktır.

Saddam rejimine karşı dünya duyarlı hale gelirken Kürdistan hareketi bu gelişmeyi çok iyi değerlendirmelidir. Bir defa şu gerçeği dünyaya yeniden göstermeliyiz: Saddam rejiminin Kuveyt'e girmesi ile değil daha önce işgalci idi. Bu rejim sadece Kuveyt'ten değil, Kürdistan'dan da çekilmelidir. Yıllardır yaptığı uygulamalarla bu rejimin karakterinin değişmeyeceği ispat edilmiştir. Bölge ve insanlığın kurtuluşu açısından Baas rejiminin dağıtılması gerekmektedir. Türkiye'deki Kemalizm gibi Arap ırkçılığını temel alan Baasizm Arap olmayan halkların düşmanı bir rejim olduğu gibi Arap halkına karşı da baskıcı diktatörel bir rejimdir. Onun için bugün Saddam'la karşı karşıya gelenler emperyalist devlet olsa bile (ki bunu eylemi ile yaratan Irak rejiminin kendisidir) bu rejime arka çıkılacak hiç bir yan yoktur. Kürtler açısından ise bu tartışılmaz bile. Çünkü Kürt halkı zaten bu rejimle savaş halindedir. Eğer saf değiştirenler varsa o da Kürtler değil bu rejime dün arka çıkanlardır. Kendi çıkarları için de olsa onların doğru olanı görmeleri, bizim o doğrudan vazgeçmemizi gerektirmez.

Şüphesiz ki bölgesel bir savaşın çıkması Kürt halkı için de istenen bir durum değildir. Savaş

bölgesinin içinde bulunması ve korumasız olması nedeniyle böyle bir savaşta en fazla zarar ve acıyı yine Kürt halkı görür. Geniş çaplı ve uzun süreli bir savaş çıkmadan veya görüşmeler yoluyla bu rejimin iktidarı terketmesinin sağlanması en iyisidir. Ancak Baas rejiminin görünürdeki tutumu hiç de bunu yansıtmıyor. Görüşmeler yoluyla rejimin değiştirilmesinin gündeme gelmesi halinde Kürt halkının temsilcilerinin bu görüşmelerde taraf olarak bulunması yolları zorlanmalıdır. Çünkü Irak rejimine karşı savaşta Irak arap muhalefeti kadar Kürt hareketi de bir taraftır, bir taraf olarak barış masasında bulunması onun en tabii hakkıdır. Savaş halinde de, Irak'a müdahalede Birleşmiş Milletler'e bağlı uluslararası tarafsız ülkelerden oluşan birliklerin müdahalesini istemek gerekmektedir. Irak'a askeri müdahalede bölgede Kürt halkına düşman, işgalci Türkiye gibi devletlerin aktif rol oynamasına karşı çıkmak gerekir. Türk devletinin Irak'a girmesi halinde bu sadece yeniden Kürt halkını sindirme ve Kürdistan halkının haklarının verilmesini engelleme görevini yerine getirecektir.

Kürt halkı için bugün doğru olan istek "Baas rejiminin Kuveyt ve Kürdistan'dan kayıtsız şartsız çıkması"dır. Bu kanlı rejim bunu kabul etmiyorsa yıkılmalı; Kürdistan, Irak ve Kuveyt, oradaki halklara terk edilmelidir.